

II.

MOSz 410/a P.

Nr. 2413/796

Törvénykönyvdetési jog
történeti kiállításra

II.

Kapható 40 lappal.

Ha a közöttetől ar előirt alakszerűségeknek nem felel meg, úgy a törvénytárban való közlei nem idézi elő a célzott jogi hatást: nem fürödik abban sun a közhatalasság ei az alaki törvénymű törvényes vélelme, a nem szolgálhat ar amagi törvénymű alapjánál nem;

a miniszter pedig ^{akar jogi, akar politikai} felelősségre vonható arról a jogrendi zavarerről, amit „a törvényműre hivatott elkövetett működtetés” (848. III. tc. 32. f.c) vont maga után. —

— Ha pedig az országos törvénytárban való közlei kapcsán kötelezőleg feltüntetett — az alkotmányra nincs támponjáról Kijevnő — adatok nem helytállók, a tevékenyek meg nem felelők, úgy

a között adatok valótlanságának bizonyításával megoldható ar a törvényes vélelum, amit a szöveg közhatalassága s az alaki törvénymű nyújtja, s így kivonható ar alap a materialis törvénymű alól is,

a miniszter pedig ^{akar jogi, akar politikai} felelősségre vonható aron ar alapon, haq bettevel: „az alkotmány bírónökeiket, a fennálló törvények rendeleletet” hivatalos minőségében

sértette. (1848. III. tc. 32. §. a. pont.)

* * *

Nagy érdeme az 1868. III. tc.-nek, hogy szabatos terminológiával elősegíti a rendi koraszámban annyira összefonatkozott kérdei tisztázását. Az ellenőr jogi rendelkezéssel bíró cselekményekre a leányi különböző ránkutató módjai más ^{találó} mezejelölítésen kívül, és pedig következetesen: a törvénnyt az országgyűlésen hirdetik ki (1. c. 2. §.), az országos törvénnytörökben a Kormány hozza körtidomásra (1. §.), illetőleg teszi közre (2. és 3. §.); a törvénny hitelmasolatát, a törvénnytárat és a hitelis rendelkezésekkel pedig a törvénnyhatóságoknak megküldi. (5. 7. 8. §§.)

A szabalyozandó kérdei átfogó szemléleteire vall különösen az eredeti törvénnyjavaslat 8. §-a, amelyik a törvénny 3. és 4. §§-ainak rendelkezését a Kormányrendeltekre (sőt az ütőitásokra, kinevezésekre és egyes közlömeinekre is) kiterjesztette volna. Ez a §. a Központi bizottság javaslatára hinnáadt a törvénnyből. ²³ Felette sajnos látott, hogy ilyképpen még ma is nélkülrőnünk kell a Kormányrendeltek kihirdetése tárgyában állalainossági rendelkező, s legalább az alapselvék közigazdításával a

^{85.}
zürzavart elosztó világos és szabatos törvénnyt, amire pedig a Kormányrendeltek jog tültengésére idején a jogbiztosítás eredményben olyan egész szükség voltuk. ²³ Címpain a független bírásiak eberéje ei tüntetésemelő helytállása tüd. az eleje kerülő iegékben ²⁴ az 1869. IV. tc. 19. §. ~~xx~~ alapján elvénnyt szerzni alkotmányjogunk idevaló követelményeink. Még a vármegyei szabalyrendelések kihirdetése is szabatosabban van kövülről (1901. XX. tc. 33. §.) mint a Kormányrendelteké.

1869. IV. tc.

Az 1869. IV. tc. 19. §. Két ~~nem~~ mondatba törik a viszát modern jogelencsébe alkotmányjogunknak összegi jogforsztáni alaptételeit:

- 1) A bíró, a rendesem kihirdetett törvénylek elvénnyét kezébe nem veheti, ²⁵ de egys jogelencsében itt a rendelkezés törvényszerűsége telik.
- 2) A bíró a törvénny alapján keletkezett és kihirdetett rendelkezések jogforsztáni minőségevel jogelencsében megállapításig ²⁶ keletkezett rendelkezések részint törvénylek eljárásai és teljesi ²⁷ rendelkezésre vonatkozó sahelyezési fejezetései kivül esik

tárgyunk köréin. Ugyan a vonatkörében címpain arra a mezejgyezésre szorítkozunk, hogy az a rendelkezés, ²⁸ még kialtóból tessz a rendelkezések alkotását. Amely szerint a bíró az eljárásában is tilkercsibén köteles a törvénny alapján keletkezett rendelkezéket is alapul venni,

és rendes kihirdetését pentosan előíró szabályok hiányát s még sajnosabbá tenni azt, hogyan 1868. III. tc. eredeti javaslatának 8. §-ából a többi jogtörrelök és a karatkielentesek kihirdetésének szabályozása kikapcsoltatott. (Lásd a 22. fejezetet.)

Dumit ~~az elnöki mandatum foglalt rendelkezést illeti, ez alapjában már a Kármaskönyvben világosan áll előttünk: Ideo autem ista consideranda sunt, quia cum leges institutae fierint, non erit postea iudicandum de ipsis, sed oportebit iudicare secundum ipsis." (Nem a törvények felől hanem a törvények szerint ítélen a bírós!) HK. Elöb. 6. c. 13. §. – továbbá: Jam enim non poterit iudicari, quod bene vel male fuisse constitutae, sed secundum ipsis oportebit iudicare." (Nem arról kell ítélni, hogy a törvényt jól vagy nemül alkották-e meg, hanem a törvény szerint kell ítélni.) HK. II. R. 2. c. 10. §.~~

Az 1869. IV. tc. 19. §. rendelkezései tehát több évszázados fejlődésemek, s az 1848-as alkotmányjogi átalakulásnak szükségeként követelményeit hozzá összhangba. Nem lehetett ugyanis figyelmen kívül

hagyni, hogyan a XIX. század folyamán az életviszonyok gyökeres átalakulása s az ezt kísérő új korszak meg. reformok által következően és kifizetetten nem érinthető jogintermeinek eredeti tartalmát is módosították, miáltal a kiiltság változatlan formájában új értelmet és jelentőséget nyertek. Ez a belülről végbemenő átszervezés alkotmányjogunknak több irányban jelentkezett.

A szokásjogra beállított régi magyar jogszemléletek ugyanis a törvények alkotmány szerűsége képére a szakpontát – a jogi formalizmús jelentkezése viszont egyszerre inkább előterbe tolja az alaki törvény fogalmát. Ugyan előbb az alaki törvény csak mint valiból alkotmányos törvény tüdő biztosítani a jús végensébe, a gyakorlatba való feliratását, addig a megalakult Kossuth Lajos mellett az alaki törvény arról az igénymel lép fel, hogy törvényi formáját egyben az ö alkotmányos törvény voltához kötöttében kihatlan bizonyságha granát kötelezően ki fogadni, – s az alaki törvények minősítéséből alkotmányos törvények kell angelelniuk kedvi.

A fentiekben már arra is rámiuttam, hogy a követi ütésítésekkel megkötött rendi országgyűlés, amelynek Körreműködésével alkotott törvénylek csak a törvénymhatósági Kihirdetésen kerülhetőre válhatnak alkalmazandó szabályokká - 1848-ban forrottak ki magát a törcsönbiztosnak a királymal valóban egyszerűenű + külön törvénycsöktől jogilag függetlenítve, szívesen szeretné

Jogszemléletünk alapjállereinek enek az elhalásai hozzájárult a találunk magának szívesen támponhoz az 1869. IV. tc. 19. §-ának abban a rendelkezésekben, amely szerint: a bíró „a rendeszen kitüntetett törvénylek” érvényét kétsegtében nem veheti” Vagyis még a bíró is, aki pedig az előtte jelenkező szabályok alkalmazandó voltaknak megítélésben a függetlenség leghagyott birtokosítékaival van körműködésben, még ez a független bíró is csak azt vizsgálhatja, hogy a rendi Kihirdetés törvényműszaki területhez az alaki törvénymű jellegét, - de úgymás a törvénymű tartalma, mint letrajötteink módja (alkotmányoszerűsége) ki van vonva a bíróknak, mint bíróknak megítélete alól.

1. Az 1869. IV. tc. letrajötteinek körülmenyei, a javaslatot országgyűlési tanácsolása és a hozzárendelés azt tükrözik, hogy a törvényműbeiktatott fentemlített szabály jellegéje és hordereje Körül volt volt a hozzáj. A rendelkezési működtetést a felosztások többsége nem is az alaki törvénymű érme jellegének kidomborításában látta, mint inkább, - úgyanakkor a törvényműben szűrcerémításainak bűvkörében - a többi jogforrások jelentőségeinek lefoglalását tűzte célul. Még az is vita tárgyára tételéttel, rajon a szokásjog²⁵ és a kormányrendelet²⁶ szerepelhetnek - e korábban a bíró által alkalmazandó jogforrások Körött.²

Az 1869. IV. tc. 19. §-ának ^{fentidőtt} második mondatára eredetileg nem is volt benne az igazságügyminiszter által beterjesztett törvényműjavaslatban, hanem Limonjai Lajos b. képviselő javaslatára került csak belül a törvénymű kompromisszumos alapján, hogy viszont Limonjiek a 19. §. előző mondatának voltatlan megítéseihez járuljanak hozzá.

^{alaki} Limonjai Lajos báróknak a rendeszen hihirdetett törvénymű tételiségi vitathatatlanosságát birtokba vevőműnélval szemben Rüdmay István képviselő

javaslata a törvény alkotmányelleniségeinek ellenítéséhez kívánt, s előbb a bírói eskü szövegeinek (javaslat 14. §.)²⁷, majd a törvénym 19. §.-ával kapcsolatban²⁸ címpárral az „alkotmányos módon alkotott” törvények alkalmazását tette volna a bíró köteleségevé.

Nagyon jellemzően ennek szemében a javaslat bizottsági előadójának és az igazságügyminiszternek állásfoglalása:

Horváth Dániel előadó igr elvett: Rüdnay „azt javasolta, hogy ezen szavak: amely törvények alkotmányosan hozattak, - lennének az es-küiformába beteendők. Ín ugy tüdöm, cakkis azon törvények ismertetnek el valóságos törvényeknek amelyek alkotmányos úton hozattak meg. Ín ezen szempontból egyszerűen elvetendőnek ajánlom. (általános helyeslet)“ Vagyis a javaslat előadója általános helyeslet mellett eppen annak a törvények előfordulásra ajánlásával kapcsolatban jelentette ki, hogy tüdővel csak az alkotmányos úton és módon hozott törvények ismertetnek el valóságos törvényeknek, - amely általa elfog-

ására ajánlott törvénym a törvények alkotmányelleniségi módon történő letrajötteinek vizsgálatát elvonja a bírói jogkörlöböl.

A másik nagyon szembetűnő jelenség az igazságügyminiszter állásfoglalása. Horváth Boldizsár igazságügyminiszter a 19. §-sal kapcsolatban magaival tette Rüdnay-nak azt az indítványt, amit előbb a 14. §-sal kapcsolatban elvetett. Ín azt hiszem, t. bár - mondotta az igazságügyminiszter - a théoriát a grakorlati elét követelmenyivel ki kell egyenlíteniük. A théria követelmenyéinek is tegyünk elég, amennyiben kimondjuk azon elvetet, amelyeket Simonyi báros és Rüdnay Képviselő urak fürtöztek. Következőleg az elso" bekerdes igr hangsúlyik: „A bíró az alkotmányos törvények, a törvénycerüji szokás és a törvénymozás külön meghatalmazása alapján keletkezett és kihirdetett rendeletek szerint tartozik elhanni.” - Ís bár a miniszter ílyképpen Rüdnay indítványát elfogadta, a törvénymbe még sem került az bele. A bár a 19. §. elő" mondatát a miniszter eredeti törvényma-

vaslatával egyenőleg, a második mondatát límezi
mi közben iránytalanul értelmezében szavarta meg.

Hogyan Rövidnau Istvánnak a Törvény alkotmányoszerű voltat kihangsúlyozó járvánnya alig talált visszhangra, annak jogforsí rendszereinkben fontos említett elszíneződése mellett gyakorlati okai és alapja is volt.

Biroi alaptörvényünk litrijéjére idején a Törvények kihirdetésének szabalyai ar 1868. III. t.c. ben voltak lefektetve, s a kihirdetésnek ar országgyűlisen történő fogalmazásában ar alaki Törvény alkotmányoszerűsége mellett igen erős biztosítékot nyújtott. A Szent Korona Két fő teinyerőjének : fejének és tagjainak ar állammi akaratkezeli munkájában egy mászt ellenőrző és ellensúlyozó összefonódással a Törvény kihirdetésével is jelentkezett. A Király a maga részről ellorálta, hogy az országgyűlés által szentesített hozzáterjesztett országos határozat alapjánál szolgálhat-e a Királyi szentesítésnek és kihirdetési parancsnak, - az országgyűlés visont elbirálta, hogy a Király által szentesített és kihirdetési

parancsral ellátott akaratkezelés megvalósítása a környékbeli való kihirdetésnek alkotmányoszerűséget? Vagyis az állami szüverén akaratkezésnek kitünenyő teinyerője eppen a Törvényhöz eljárását legitimálta. Ilykeppen a Törvény kihirdetése ar országgyűlisen eppenben a Törvény alkotmányoszerű voltanak – a szüverenitás Két fő teinyerője által való – szüverén megállapítását ei elismerei jelentette.

Biroi alaptörvényünk jenti kiindulásáinak alkotmányoszerűségi jelentősége tehát abban áll, hogy a Törvény alkotmányoszerűséget elvonja a Törvényhoz használhatatlan kivül álló teinyerők elbirálása alól. Kihürre aki alapot minden olyan igény alól, amely a valamelyek egykor a Törvény kihirdetési jogának viszonylagosan országgyűlisen kivüli teinyerők elbirálásától tenné függővé ar alaki Törvény alkalmazhatatlanak megitilíti. Írt ar ellenbirálásával megdönthető vélemtet (praeiunctio iuris), amely eaddig ar alaki Törvény alkotmányoszerűsége mellett elvinnélt, ar 1869. IV. t.c. ellenbirálásával nem lőse" vélelumené (praeiunctio iuris et de jure) változtatta.

A formai jogrend sajtárdsgáját erősítve aláírta, és általa elfogadásra ajánlott Törvény hivatali ar
masztó ez a Rabatly bírói gyakorlatunkban 1869. o. lapot.
megadói nélkül is következetesen érvényesítette. Tizenkét évevel később pedig Tisza Kálmán miniszterelnök, az 1881. LXVI. tc. javaslatának képviselő-
elő- előbúrákkalnak, amelyek erre mutattak, - hári tárgyalása során is elvett: „Ha a képviselő-ür
hoz a fentemlített írott jogi szabály nem megfelel a sanctio és a hihindetés jog szempontjából is...
melyen hatotta át a nemzet alkotmányos jogi rendszert jelzett aggályokat. Azt Kádár t. hoz, minő aggály
koraiat, s az alkotmányos jogi követelmenyit az lehet ebben a tekintetben? A sanctio jogára néz-
alakísaigok felé teljesen jogeltegés, - talán mondhatnám, ve talán nem lehet, mert hisz nem kérelhető,
a tüdöt abott - továbbra is befolyásolja a magyar-hoz a Normány sanctio alá merjen terjedni,
saj jogi kiemelkedő részét, s erősít azokat a tanácsokat, amelyek a törekvés a többleiről nem is beszéltek - oly javaslatot, mely
szöket, amelyek a törekvés alkotmányos szerűségének a törekvés horás előtt el nem fogadtatott. De ha mer-
követelmenyét a konkret jogszabálytól tükröt tá- ne - tegyük fel, hogy merre - nek volna - e az
masztjak alá. Állami elnökről legfelső szervinek, ilyen törekvésnek érvénye? Hihindetés-
s a nemzeti közvetlenümben legtöbb visszhangot mekkorán ezen egyszerű módon azt, hogy törekvés csak az,
kiválto államförfiainknak katedrális megyei- amit a törekvés horás elfogadott és a fejedelem
latkoraiai szolgáltatnak erre bizonyítékot. sanctionált. Ha betűvel, egr vonallal sem. minden
Tuc meghagy példá: ember rögtön megpróbálhatik volna, ha ezt illes-

Az innen múltattam rá, hogyan ar 1869. IV. tc. bizottsági előadója a törekvésjavaslat védelme-
ben - a képviselőház általános helyeslésétől kisebb (1881. dec. 14.-én. Képviselőhári Maplo' 1881. I. K. 331.l.)
olyan érveket hozott fel, amely érvek alól ippenn

Így 35 évekkel ar 1869. IV. tc. litrejötte után ar-

1904. évi alkotmányválság idején vezető politikusai jogát alátámasztó konkrét jogelteleken túl is érvényt körül ismét többet adtak kifjezetet hasonló felfogásról szerelem alkotmányjogi felfogásainak és pedig tükrük. Legnagyobban Rappayi Albert gróf bolykíppen, hogy Különbözőt tesz a törvények fogalmáról még az alkotmányvédő ellenük olt. Mentsige ei a törvények hatalmi szankcióval alapítottja a következőben: „Dz. ami november támaztott Kötelerő ereje körött. Az alkotmányszembla 18.-án történt, de csak állítólag történt ... jogtanánu letrajtott törvényt szentnek tekinti, amely lannál történt, jogilap érvénytelen és a hármas törvény minden jogelvezető alkotmányosan minden olyan határozata, amely az akkor állító dolnorő polgárt a tételjogi szankciókon felül fog alkotott szabálynak segítségevel létrejönne, jogilag semmis ei érvénytelen, és minden erre alapított törvény, ha a törvényhöz többi faktoriára erre névre felvirágítva nem lévén, ehet horzájáruhánnak, minden jogilap semmis, érvénytelen, ebben az országban sentine névre sem Kötelerő. (Elenk helyes és tops belfelöl)³⁰

Az 1869. IV. tc. 19. §-ának világos rendelkezései a tétel jogának ellenmondásak esetének az érvénylésének. 1869 óta a rendesen kiindított alaki törvény alkotmányosítására kizártak a tétel jogrendben kívül fekünnék.

Az a menet ügyevis, amelynek eltelene birtosithat. Ha a hatalom az ö fizikai erkölcstől alkotmányosap, az alaki törvények milárd keivel érvényt tudni is szerenni ideig-óráig a nem

süleseink ez a legerősebb - tétel jogon tűli szankciója arányban csak az alkotmányos törvényt erősíti, s ez az erősítés hiányzik ott, ahol a formula nem fedi a lemeget, ahol az alaki törvény az alkotmányosításig szempontjából deficiens, fogyatékos. Az ilyen alaki törvényt a merev jogátel a mögötti őlli hatalmi erkölcök segítségeivel nincs makolhatja megan a polgárokra, de ez a törvény mégis nélkülöni fogja azt a belső erőt, amit az alkotmányos állam törvényeinek, csak ennek törvényes számaival

alkotmányoszerű alaki törvények, amivel nosszabb i. ajánlat (*vis inertiae*) visszacsengése néven, - ne a névre, mert minden bátszólásos sikere az b. de főképpen alkotmányosjogunk szokásjogi alapján törvények viharhajtásában fokozza azt a természetesnek beidegenítésége néven. Ilyen elfordulást ei ellenzenezi, ami az alkot- Ar 1869: IV. tc. 19. §. a törvény kihirdetésének mai jogi utójáról leírt hatállyi teinerőt. pontosan megállapított alakkerületeinek til nem törekvésük komoly sikertől megfossza, s öket keres további támponokat az alaki törvény magukat is előbb-utóbb elöppi. Ar 1869: IV. tc. óta alkotmányoszerűségehez, s a rendszernél kihirdetett ar alaki törvény alkotmányoszerűségeirek att von a törvények érvényesülését a további megfontolásokról eli megállapításuktól függetlenít. Így a formális törvényfogalom végső következményeinek teljes levonása néven eljut az elvont alaki törvény ja le ar 1869: IV. tc., amelyben még követelően szüvereintisaiak rövid megalosításához. Ezért jelentkeztek az iányok ar alaki törvények előirántal, hogy a rendszernél kihirdetett törvény jogi alkotmányoszerűségeinek jogi hatállyal való elbira érvényeinek vizsgálatát kiveszi a bíró jogköre lárára,

egyszer a régen eltörölt (1688: IV. tc.), de azóta előiránytlanul alkalmazott aktív ellen-szállási jogok (jus resistendi) bennük vibrálva. Néhánybeli - a bíró által előiránylandó-alkateleme-

másokat a vármegyék-szentek megszünt - törvénykijelölési jogainak, s piazzai részében

Ar 1869: IV. tc. 19. §. a törvény kihirdetésének pontosan megállapított alakkerületeinek til nem keres további támponokat az alaki törvény alkotmányoszerűségehez, s a rendszernél kihirdetett törvények érvényesülését a további megfontolásokról eli megállapításuktól függetlenít. Így a formális törvényfogalom végső következményeinek teljes levonása néven eljut az elvont alaki törvény szüvereintisaiak rövid megalosításához. Ezért jelentkeztek az iányok ar alaki törvények előirántal, hogy a rendszernél kihirdetett törvény jogi alkotmányoszerűségeinek jogi hatállyal való elbira érvényeinek vizsgálatát kiveszi a bíró jogköre lárára, s a törvénykijelölés alkotmányoszerűségeinek előiránytlanul alkalmazott aktív ellen-szállási jogokat bizzza a bíróra.

A kijelölt alkotmányoszerűségeinek pedig két teinbeli - a bíró által előiránylandó-alkateleme:

- 1.) a kijelölt szem (a kormány király: legiti-
- me coronatis princeps) alkotmányoszerűsége;
- 2.) a kijelölt előirt alakoszerűségeinek betartása.

19 haladai tehát a törvényműszármaztatás felé ar 1869: IV. tc. 19. §-ában befejeződött, de viszont, — amit majd latin fogjuk (119-122.l.) — ar 1881: LXXI. tc. újítása a törvényműszármaztatásban leírásban (az országgyűlésnek) törvényműszármaztatását és egyszerűsítését — persze most már az országtársaság által — eldöntötték. Ez a törvényműszármaztatás, amit a törvényműszármaztatás előtt országgyűlésen már a XVIII. században kiforrott.

1870: XII - XIII. tc.

Őz 1870: XII. tc. megalkotását a magyar-horvát viszonyból adódó problémák tettek szükségessé. Az magyar-horvát kiegészítő törvénymű (1868: a XXX. tc.) 60. § törzsnél akkint rendelkezik, hogy a társországok részére a Körös törvényműszármű által alkotandó törvényműk öfelsége által aláírva, horvát eredeti szövegben is kiadandók, — a megerczett országok gyűlésének megküldendők. Nem szól azonban arról, hogy a körös törvényműk a társországok területén hogyan törödhetnek ki, s mikor lépjenek életbe? Mivel tan-

azomban a magyar-horvát viszony új rendelésével az volt az alapelve, hogy ar 1868: XXX. tc. a sokszázadnyi testvéri viszonyuknak csak ezzel közelbeső állomása, nem pedig kiinduló pontja, ebből következett, hogy ar új törvénymű által nem előirányzott régi jogszabályok továbbra is érvényben maradtak. Így a törvényműk hirdetésével kapcsolatban is a régi jogszabályok kellett érvényesülni, s a társországok országgyűlésének megküldött Körös törvényműk továbbra is a horvát országgyűlésen voltak hirdetendők, még pedig a materialis törvényműről közvetítő hatálybal. Ugyanúgy, mint 1848 előtt általában a törvényműszárműk által elaknölt hirdetés tette a törvényműket alkalmazhatókká.

Őz egységes (Körös) törvényműk társországi hatálybalépésének a ránkutti országgyűlésen történő hirdetésükkel való kapcsolata azonban nehezíti a forrás lett. Mert amikor az egységes (közös) országgyűlés egységes ügyeket tárgalt, amelyeknek alkotásában a horvát országgyűlés kiküldöttei (Képviselőhári és förmöldhári tagok) is részt vettek, ez idő alatt a társországok ország-

gyűlése rendszerint nem ülésre írt (1868:XXX. tc. ar 38.). S így az egységes törvényműk önmagáig a elérhetősége - az országos törvénystár után - ri várom kellett, miig az illető törvénynél a társ- országok országgyűlésen való kihirdetésé lehetségi volt. Különböző meghisztolt volna az 1868:III. tc. nek ar a földje, hogz a törvénylek „ar egész országra névre úgyanazon időponttól kezdve birtoknak kötelező erővel.”

A cél elérését horvát viszonylatban az 1870:

XII. tc.³³ biztosította, rendelkein, hogz a menükbén az időpont, amelyben valamelyik törvénymű hatállyal kerülök, magában a törvényműben megállapítva, vagy az időpont megállapítása a miniszteriumna birtoka miatt, minden törvénymű kötelező ereje a Közös országgyűlésen lett kihirdetését követő 15. napon kerülök (5. §). Viszont a közös törvényműknek az 1871. év kerdetén alakított, horvát nyelven szerkesztett országos törvénystárban a való közönségneurára horatala új ar alatti, mint az amagi törvényműrő szempontjából körömbőr, s enyában a horvát nyelvű szöveg

közöltetessége fűződik a horvát nyelvű törvénystárban közötti szövegek (4. §.)

Ölig volt mellékhető, hogz a törvényműk hatállyal példára vonatkozóan a szabályok (1868:III. tc. 4. §.) a közös törvényműk hatállyal lejesenek enez új szabályozásival összhangba hozassanak. Ezt valóritotta meg az 1870: XII. tc., amelynek célját világosan megjelöli a javaslat miniszteri riadókolása: „Ha - mondja az riadókolás - a közös törvényműkre névre visszégesse” vált e szabály: miatt ok, amicet a nem közös törvényműkre névre a korábbi előző szabály fentartásuk; söt könnyen zavart idézhetne elő, ha a közös és nem közös törvényműk közt, a hatállyaljai időpontjainak kisállítása tekintetben különböző állíthatnák fel.”

Bár felületes szemlélet nélküt ar lehetne a látszat, miatt a 1870: XII. tc.: - ar országos törvénystárban történő kihirdetési jelentőségeink leghorvátával - a korábbi törvénymű kihirdetési módon kanyarodniék vissza, mégis a valóság ar, hogz

1.) az új rendelkezés az országgyűlésen történő joghatályú kiírásával (alaki törvénymű) leküszöbölheti semmi változást nem idéz elő;

2.) az országi törvényműnek a joghatályú kiírásával időpontjával való összekapcsolása nem viszonytartás a régi gyakorlathoz, mint a két időpont a rendi Kossuth előirányzatában nem esett össze;

3.) az új rendelkezés nem elzi megfontolásra támászkodva tér el az országos törvényműtől alapításával 1868-ban irányított új fejlődési iránytól, hanem címében a magyar-honvéd viszony kölönleges igényeire való tekintettel elfogadott kiür gyűjtőjelentések.

Bár ilykeppen az 1870. VIII. tc. újításainak a törvényműk kiírásával kapcsolatban mind elvileges alapja, mégis fokozta az országgyűlésen történő kiírásával gyakorlati jelentőséget az, hogy a törvény kötelező ereje - amennyiben megállapítan a törvénymű más időpont megalapítva mara - az országgyűlésen történő kiírásával - eis nem a törvényműben való

körzetelt - követő 15. napon kezdődik. Ezért volt fontosai az, hogy az országgyűlésen kiírásával törvény szövege idejében közönszavára hozassák. A Kormány már a törvényműjavaslat módolásában igyekezett megmagyarázni az országgyűlést, hogy a törvény szövege azonnal, amint az országgyűlésen kiíródettet, a hivatalos lapban is közöltetni fog, s ha ez arról is gondoskodás törteit, hogy a törvényműtől is minél gyorsabban közzétessék az.

A képviselőházban azonban nem elégett meg a Kormány íly irányú gondoskodásaiak közelével, hanem a Központi Bíróság javaslatára júgnökönművek fizette ki azt az óhajtásait,³⁴ hogy a szenátusnak törvényműk az országgyűlésen történő kiírásával követő napon a hivatalos lapban közzétessék.

Ez így is történt 1924-ig, amikor a Budapesti Közösségen belül közelítő takarékkossági okokra hivatalra meghosszabbítottak.³⁵ A közzétételnek er a módja egészítések a joghatályú kiírásával szempontjából soha sem lirt jelentőséggel.³⁶

1881: LXVI. tc.

Az 1881: LXVI. tc. megszüntette azt az országgyűlésen történő hihirdetési kiesedelmet gyakorlatot, hog a törvénycs hihirdetése az országgyűlésen történik, s a törvénylep ütjan való hihirdetésre tét át (bulletin rendszer).

De törvénylejávorslat miniszteri módolása³⁷ s a minisztereknek fejezettséit helyesleíró kiscélo parlamenti többség ennek a változtatásnak nem tulajdonított magyobb alkotmányos jelentőséget. Az eddigi hihirdetési módban "a dolog hinnézére nem tartozó", "a régi időből fennmaradt formáját" látott, amelynek neherkeszít s a vele kapcsolatos "inconveniences" előjelölt a gyakorlatban, célszerűbb eljárásal felváltani. Fokáppen a nemzetközi szervödésekkel berükközött törvénycs hihirdetésivel kapcsolatos visszassapkálal érvek, hogy t. i. öfelszége csekély, alkotmányos tüli, nem csekély terheltetésivel jár, "nincs gyakorlatunk szerint, az országgyűlés elfogadása ii ezek annak kínondásával szüntelenül rátípikálja, ett követőleg aronban be jön, hogy eritán már nem lesz többi olyan mellvánu a megerősítő okmányok kölcsönös ülés, amelyben határozatok hozhatók, "jelentéscseréléset; s ha ennek megtörteite idejésekkel beterjeszteni, üzeneteket átvinni, törvénycs eztleg a parlamenti műnka részével, akkor ket hihirdetni aronban szabad." Ez mutatja,

az országgyűlésen történő hihirdetési kiesedelmet szüved, s a törvényc hatalybalepsése nem birtoklóhoz arra az időre, amikor a szervödés nemzetközi vonatkozásban hatalybá lép. Ha pedig a megerősített okmányok kicsérélésére előtt történik meg az országgyűlés aítal elfogadott becikkelyező törvényc szentélyére és hihirdetésére, akkor a megerősítő okmányok kicsérélésének nélküli elmaradája esetén ezz nem létrejő" nemzetközi szervödés cikkelyeztetik be törvénylejávorslatba.

Rámutatott továbbá a minisztereknek arra az elnöleti visszasságra is, hog a ülési szakok s az országgyűlési ciklus végi törlöndi működik az országgyűlés törvényc hihirdetési teendői, ami elhangzott műnkáit tervez szükségesé, s az "országgyűlés tagjainak ok nélküli, nem csekély terheltetésivel jár," nincs visszassapkálal szerint, az országgyűlés elfogadása ii ezek annak kínondásával szüntelenül rátípikálja, ett követőleg aronban be jön, hogy eritán már nem lesz többi olyan mellvánu a megerősítő okmányok kölcsönös ülés, amelyben határozatok hozhatók, "jelentéscseréléset; s ha ennek megtörteite idejésekkel beterjeszteni, üzeneteket átvinni, törvénycs eztleg a parlamenti műnka részével, akkor ket hihirdetni aronban szabad." Ez mutatja,

hoár ert a kihirdetést „nem ellenörzési miódnak nem valamely magyfontosaiqú jogvállalatnak” tekinne, különben nem lehetett volna megengedni, hogy olyan ülésükben hirdessék ki törvénylek, amelyek ~~magyar~~ már határozathozatalra nem jogosultak.

Visszont az ellenzék színekkel vitattaik ezt a vonzították, hogy a tervezett reform jelentősen csökkenti azt az alkotmányos birtorítéket, amit a magyar jogfejlesztés a törvénymihirdetési jog eddigi rendjében termelt ki magának.

Ez csakis, jogfejlesztésekkel előre az irányba fordulásia a XVIII. Száradban voltaképpen a szenthárom tanának kitüntetését jelentte. De országgyűlis szerepe úgyanis a törvényh. országgyűlisi „potestas legis ferendi”-je is rövidesen nem szenthárom többi a törvényh. által meghatározott részletekkel Kijelentésére, hanem általában a törvényh. részletek ezenkívül nem volt sorban szemlítendő kihangsúlyozása összefüggésben megállapítására s aranyosi-archivum s alkotmányos alaptetésekkel, az államhatalmat létrejöttének illetékes, tetszéken állami eléről felejtve, hanem egyszerűen meghatározata is. A törvénymelléklettel birtorítva is volt a jelenet elvét az országgyűlisi határozatot úgyan a Király rendeleti eredményévelisekkel is pedig fölösleges.

Sírő” hozzájárulása és az ezek kapcsolatos kihirdetési akaratkijelentése teljesítette ki köräkarattát, de ez a belsőleg kialakult köräkarat csak a király kihirdetési akaratkijelentések országgyűlei fogalmaztatása által válthatott joghatályos. A kihirdetések ex a növény lehűtése különlegy is jelenti azt, hogy:

1.) „a törvénym. létrehozásával ar országgyűlés teljesen egyszerű a Koronával,”³⁸

2.) a Király törvénymihirdető akaratá csak ar országgyűlésen kerülől érvényesülhet, s így a nemzet ar egyszer törvénym. kerülel vezet által a törvényleket;³⁹

3.) s hogy így a kihirdetési cselekményben ar országgyűlisi „potestas legis ferendi”-je is rövidesen megállapíték.⁴⁰

De a törvénymihirdetésekkel és a formájával összefüggésben megállapítására s aranyosi-archivum s alkotmányos alaptetésekkel, az államhatalmat létrejöttének illetékes, tetszéken állami eléről felejtve, hanem egyszerűen meghatározata is. A törvénymelléklettel birtorítva is volt a jelenet elvét az országgyűlisi határozatot úgyan a Király rendeleti eredményévelisekkel is pedig fölösleges.

törvényeink alkotmányosról ismertek.

Birtokította elnöksorból ar országgyűlés ellenőrzésének lehetségeit⁴⁴ a tekintetben, vajon ar országgyűlés által a Király eli trónerett szöveg változtatás nélkül nyert-e szenténtet?

Birtokította továbbá annak lehetőséget, hogy ar országgyűlei megállapithassa, vajon megalakultak-e azok a feltételek, amelyeknek szemmelvártásiival ar országgyűlés a törvényjavaslatot elfogadja, s amelyeknek megalakulása nélkül a javaslat törvényezével valamit nem állja. Láttuk ennek az ellenőrzésnek gyakorlati érvényesülését 1867-ben (Lásd. II. R. 66-6). De birtokította ar országgyűlésen történő kihirdetésé art is, hogy a szentesítés elhúzódása esetén az összeszentesítési és kihirdetési akarat a törvényar országgyűlési a kihirdetésel kapcsolatban újra mi fejlődhet, s hogy ar országgyűlés határból megfondolás törzsgáva tehesse, vajon időközött a alkotmányosról jött-e létre.² Mert minden nem változtak-e meg a körműködésnek oly-kül, hogy a Király a törvényhoráról terítenye ki. Keppen, hogy a rebus sic stantibus meghatározott törvény a megvaltozott viszonyok Körött bocsátkozhatnak, a saját törvénymár nem fedi ar országgyűlés akaratát?

E birtokította ar országgyűlésen történő, eyszentesítési jogát, s eyszerűen meg kell

kihirdetni még ar alaki törvény alkotmányosról. Ezet főkép azáltal, hogy ar alaki törvényt kettős legitimációval bocsátotta útjára: a Király és ar országgyűlés legitimációjával.

Itt a legitimáció pedig mindenkit részről kettős tartalommal bír. Legitimálja a törvényhorás maiék szervéinek alkotmányosról is ar annak eljárása alkotmányosról is.

Mielőtt ügyelni a Király ar elije terjedtet országos határozatot ar összeszentesítési és kihirdetési záradékával ellátja, előbb megállapítja, vajon a törvényjavaslatot ar ar országgyűlés terjedetei gyakorlati érvényesülését⁴² mint törvénymű összeszereplő országgyűlésnek⁴³ határozatait. De bár a királyi szívereműről származó országgyűlési eljárásiak formai varrott törvény a megvaltozott viszonyok Körött bocsátkozhatnak, a saját törvénymár nem fedi ar országgyűlés akaratát? horai szívereműről alapjan⁴³ rakordja törzsére indokolás nélkül

tagadnia a szentéteit ar olyan javaslatot, amely eppen létrejöttének módjára való tekintettel meg-riagtai azt a belső tekintetét, azt a szankcionált függetlén engedelmesítő jogát, melyet csak ar alkotmányoszterülep birtoktikai kö- zött Kialakult jogrend előre is rögzítenek, s mellyen végeredményben az állam által eger rendje, s így ar országgyűlés és a Király jogai is meghatároznak.

A Király szentétei is kihirdetési zára- deka török igazolja flegitimálását ar országgyű- lesemek is ar országgyűlés eljárásának alkot- mányoszterületét, visont ar országgyűlés aki- hirdetés fogamatoitasa előtt megállapítja, - s a Kihirdetés fogamatoitaisaval igazolja - a tör- vényhovás minik teinzerőjének survi és el- járási alkotmányoszterületet, vagyis azt, hogy a mellőri, s ar országos törvénytár útján való szentétesi is a Kihirdetési parancs olyan megkoronázott Király (legitime coronatus címoris igandáját flegitimálását, s a királyt princeps 1791: XII. te) a törvényhovás hatalomkörre a törcviny alkotmányoszterületeinek er-nak (potestas leges ferendis) alkotmányoszterületi kezelése. Ilyképpen a törcviny alkotmány-

társbirtokosa, s mint ilyen ar ö szentétei ei kihirdetési jogát - elhatározasi képessége - bár is szabadságában nem korlátozva - ar alkotmányosjogi előirányoknak (pl. Budapest székhely magyar miniszter ellenőrzésével) ei szentések megfelelően gyakorolja.

A törcvinyalkotás hatalma (potestas leges ferendis) máskej, mint sajátosan módon nem gyakorolható, s a törcviny alkotmányoszterületéppen a szentháromság két egenyjögű is egyszer- zü teinzerőjének szeméntől függetlén is megis egymásba folyó (connex) kötélén összeműködési birt- sitja.

Amikor az 1881: LXVI. te. a Király törcviny- Kihirdetési akaratkijelentesének fogamatosi- tásainál ar országgyűlés közreműködését járani alkotmányoszterületet, vagyis azt, hogy a mellőri, s ar országos törvénytár útján való szentétesi is a Kihirdetési parancs olyan Kihirdetést irja elő, ennel megsünteti a tör- nertől származik, aki, mint törcvinyben visszahívó név két sajátos teinzerőjének kö- megkoronázott Király (legitime coronatus címoris igandáját flegitimálását, s a királyt princeps 1791: XII. te) a törcvinyhovás hatalomkörre a törcviny alkotmányoszterületeinek er-nak (potestas leges ferendis) alkotmányoszterületi kezelésére. Ilyképpen a törcviny alkotmány-

Az erősígeinek másik támászpillaicit lebontja, a viszonyt kanyarodik a XVIII. páradék előtti országhoz, amelyben az országgyűlés és a király összremeködése megrakadt abban az időben, amikor az országgyűlés az általa kiáltott törvénynak hizakaratot a királynak törvényre való továbbfejlesztés céljából átmenította.

Ami a XVIII. páradék előtt a Királynak azt az egységes törvénypihirdetést jelent, melyben az alaki törvényes fümödött, erőre ellenülgyort a maiodórói – törvénypihirdetéséhez kötődő kapuolódott. Itt a nemzeti önkormányzatoknak kihirdetés szükséges, amelyben az uniói törvényes kapuolódott. Itt a nemzeti önkormányzatoknak kihirdetéséhez nem annyira elvileg, mint inkább hatalmas birtokterhát.

Ar 1848-ban ünneplajájtott centra verein részére lenni, e jog ^{szüven-jellegűről} a maga lista irányzat ilyen birtokterhát többi nemzetében ismét támogatható, viszont ar 1881: LXVI. tc. 23. § volt előbb, mielőtt a XVIII. páradék indított a nemzeti önkormányzatnak országos szereinek felében a király kihirdetési jogához közel.

Közreműködését is megörbüti, a törvénypihirdetés Körül, s az alaki törvénypihirdetéséget a nemzeti autonómia szerveinek Király a végrehojtó hatalom után próbálja birtokolni. Ilyen kármán miniszterelnöknek a javaslat védelmeiből tartott képrisclóházi beszéde őppen azt domborítja ki, hogy a miniszteri felelősségi erőt birtokolhat a törvények alkotmányos erősígeinek, mint az országgyűlési kihirdetésére formálta, amelyik voltaképpen Kiránya a miniszteri felelősséget az országgyűlés által vezetett kihirdetéséért el teszi ert amélküld, hogy maga komoly birtokterhát nyújtana.

Ar 1881: LXVI. tc. szerint ^{táthat} az országgyűlés körül a törvénypihirdetés körül részére lenni, e jog ^{szüven-jellegűről} a maga

~~országgyűlési hozzájárulás megantatott.)~~ Az országgyűlésenek a Kihirdetési fogamazotoritásai körül expeditiv szere jét viszont a Kormány részi át, amikor, hogy enelő is a törcsványhoz szerv rövidí - s így közreműködise szüveni jellegű - válunk.

Az 1881: LXVI. tc. szövege szinte leplemi láttnak a benné foglalt gyökeres változást. Az törcsványkihirdetési jognak lényegileg új alapra helyezést a törcsvány végen (8. f.) miniszter adavator valósítja meg egr mellékmondat: "a szentsík törvénycenkük az országgyűlésen való

Kihirdetési jövöre melltötetvei." A többi nem viszont aprólikos gondossággal ei cirék-hirdetési jog, s ezt az 1881: LXVI. tc. sem adják meg teljesítő náolvassással igyekszik megtartani a neki. Söt még a törcsványkihirdetési jog fogamaz 8. f.-sal átlenyezített, illetőleg denaturált régi, tisztáit sem röházza a Kormányra. A miniszteriengedett formákkal ei elszíntelenített kifizetése területi rendszer szélemeiben a Kormány vezet.

A megváltozott lényeg mellett megtartott rövid a Királyi Törvénycihirdetési jog alkotójogi terminologia araniban nem minősít. miniszteri grakorlásiakat birtokolnakakint csupán törcsványszervezetek pontholásával, am jelentkezik, mert a Király erte a jogát ei, - csupán királyi hozzá a Kormánynak olvau elsen mint a többi felszolgájegyit, - miniszteriúma a szemére vlt. A megtartott terminologialtal (miniszteri ellenjegyzés mellött) grakordja.

éppen annak a tüdotos kifizetés, hogy a Kihirdetési jog új szabalyozása nem a Kormány formai jogkörében célok változást.

Nagyis felzülni merev a Kormány szerepe a törcsvány Kihirdetésé Körül változatlansául kit irányí, s az eltérő jogi termeszettel bíró kettős funkciót a törcsvány tüdotosan különbözteti meg a Kihirdetési és Köztudományra horatal szavak használatával. Lásunk előnök a Kormány szerepét a törcsványek Kihirdetésé Körül.

A Kormányt soha sem illette törcsvány ki-
Kormány viszont aprólikos gondossággal ei cirék-hirdetési jog, s ezt az 1881: LXVI. tc. sem adják meg teljesítő náolvassással igyekszik megtartani a neki. Söt még a törcsványkihirdetési jog fogamaz 8. f.-sal átlenyezített, illetőleg denaturált régi, tisztáit sem röházza a Kormányra. A miniszteriengedett formákkal ei elszíntelenített kifizetése területi rendszer szélemeiben a Kormány vezet.

Közreműködise en a téren ennek is egr szere-
a megtartott lényeg mellett megtartott rövid a Királyi Törvénycihirdetési jog alkotójogi terminologia araniban nem minősít. miniszteri grakorlásiakat birtokolnakakint csupán törcsványszervezetek pontholásával, am jelentkezik, mert a Király erte a jogát ei, - csupán királyi hozzá a Kormánynak olvau elsen mint a többi felszolgájegyit, - miniszteriúma a szemére vlt. A megtartott terminologialtal (miniszteri ellenjegyzés mellött) grakordja.

Nem a Kormány különböző szerepe változik tehát a törvénnyel kihirdetési körről, hanem a törvénnyel hozás két tényezőjének viszonya. Eddig a törvénnyel járadékában kifizetésre jutott kihirdetési akaratot az országgyűlés fogalmazottotta, ezután - az országgyűlés Környezetminisztereivel - maga a Király ^{Környezetminiszterrel} fogalmazott. Mivel így a király törvénnyel kihirdetési jogainak alkotmányjogi jelentősége erősen elölire lép, enel a királyi kihirdetési jog járulékat képező Kormánytervezéséig jelentősége is önműködőleg arányosan növekszik. A Kormány közreműködése különöleg továbbra is csak a Királyi szentkirályi és kihirdetési miniszteri ellenjegyzésben jut. Kifizetésre, miáltal a miniszterelnök vallja a frakciókat azért, hogy:

a) a törvénnyel országgyűlésnek alkotmányos természeteinek különöbbőről a törvénnyel hozzájárulását (alkotmánytervezést);

b) és hogy az ezt tanúsító királyi aláírás az törvénnyel körül a koronával a szentkorona feje jelenti ki autóritatív a királytól származik.

A miniszterelnök gondolkodik további arról, hogy az ügyip kiallitott okirat a törvénnyel körül törekedni, körtüdombára hozassák.

Ebben a vonatkozásban azonban már egészen más a Kormány közreműködésének jogi jelentősége az 1881. LXVI. tc. szerint, mint volt azelőtt.

Amiúq úgyanis az 1881. LXVI. tc. előtt a Kormány a törvénnyel körül az országgyűlésileg már kihirdetett kez törvénnyel hozta körtüdombára, addig az új törvénny szerint a törvénnyel a király által történő kihirdetése eppen a törvénnyel körzettel való válik joghatályba; - amikor azonban, hogy a különböző jelentőségi esetekben nem ez az összefonás a Kifissztervezés jogi természeteinek különöbbőről megállapítására, enel a törvénnyel végeire jogosított szerzők egnél jogkörebe átrajtolnának. Ór országos eredeti törvényműködésben az állam reprezentációhoz, a királytól származik.

mellőzetetlen alkotmányjogi garanciaja mellett), a Kormány pedig ugyan arról a Kerethű gondoskodik, amelyben a Királyi Kijelentés joghatályosan török ölt is körtüdombánra válik.

A Kormánynak ez az utóbbi körenükködés a Törökök körtüdombára horatalával együttre jelentkező Kihirdetésiül mellőzetetlen, s ezt már az 1880. III. tc. alátámasztja, amikor:

a) a Törvényletkirályi összessé kiadásainak királylagos formáját a Törvénylek Kihirdetése körül ar 1881. június 15. tc. alátámasztja;

b) a jog gyakorlásánál való gondoskodást „Királyi” jogkörebe átadja;

c.) a Kerdés módosztatáriak megalapítását török jog alkotmányjogi jelentősége emelkedet az pedig a belügyminisztérium körül.

A belügyminister feladatai azonban a török Kormány felelőssége is részesedett azáltal, hogy végül a Kihirdetési körül merőben expedítiv is az országgyűlési körenükködés a Törvénylek Kihirdetési jelleggel bírniak (elánúsítási módosztári, döntésből kijelölt körül), a Kihirdetési jog alkotmányban megalapítása itt), s semmi kapcsolatuk nincsenek gyakorlásával a minisztérii felélményekkel a Törökök körtüdombára horataláiról sem maradt egyszerű bírósíték. Így aztán Kihirdetési irányában jelentkező kihatalmú bírósági ügyekben ar alatti Törvénylek alkotmányának török a miniszterelnök interkedik. Serücsigiek jogi bírósíték miatt megerősítik ar 1868. III. tc.-ban rögtön

20 119.
a belügyminisztérium van kiadásával feltüntetve, ez is arra mutat, hogy a Kormány (miniszterelnök) körenükködés a Törvénylek Körülözöttje, s az ezel együtt jelentkező Kihirdetési körül nem kapott különös hangsúlyt, a formailag ilyen előiránytáltott – miniszterelnöki ellenígyezéssel erakordt-Királyi Törvénylek Kihirdetési mellett.

Bár a Kormány körenükködésének különböző formáját a Törvénylek Kihirdetése körül ar 1881. LXXXI. tc. nem érintette, jelentősége mégis autonómiai megnyött abban az arányban, ahol az a Királyi, – most már egyszerű erakordt-Kihirdetési megalapítása a Kihirdetési jog alkotmányjogi jelentősége emelkedet az eddig meghontoltan erakordt joggal szemben. Visont

A belügyminister feladatai azonban a török Kormány felelőssége is részesedett azáltal, hogy végül a Kihirdetési körül merőben expedítiv is az országgyűlési körenükködés a Törvénylek Kihirdetési jelleggel bírniak (elánúsítási módosztári, döntésből kijelölt körül), a Kihirdetési jog alkotmányban megalapítása itt), s semmi kapcsolatuk nincsenek gyakorlásával a minisztérii felélményekkel a Törökök körtüdombára horataláiról sem maradt egyszerű bírósíték. Így aztán Kihirdetési irányában jelentkező kihatalmú bírósági ügyekben ar alatti Törvénylek alkotmányának török a miniszterelnök interkedik. Serücsigiek jogi bírósíték miatt megerősítik ar 1868. III. tc.-ban rögtön

tett régi era korlát szerint a nemzet ar ország- ar alaki törvénym alkotmányos műveinek teljes
gyűjteményből vette át a törvénym, s a törvénym jogi- birtontikait nyújtották: az alaki törvénym akkor még
nálai körül a nemzeti autonómia országos szerveit illette meg a végső rövid, amelynek hivatalos
dátumától törvénym nem jöhetett létre (érvényességi Kellek), addig az országos törvénym tan
üttörő történő kiírásával minden a nemzeti auto
nomia központi nyelvű jogköre a Kormány
üldözösen felelősége vonásának lehetségesre
^{nállalhatatlan} felsorolható le, amely felelőségi érvényesítésé
azomban csak a Kormány megbízottjait vonhat
ja maga után, amikor azomban, ha az er
ar a lakosság kihirdetett törvénym jogi érvénye
séget befolgyasolja. A nemzeti önkormányzat
szempontjából tehát a törvénym kihirdetési eddig
módszerrel összekötött tökéletes birtoríték (sancio
perfecta) tökéletlen félbirtoríték (sancio im
perfecta) gyengült. —

— Az 1869. IV. t. 19. §-a — mint fentebb látunk,
(97.) — a törvénym teljes formalizását és saúverini
tiszt a törvénym kihirdetés olyan alakoztatására emi
tte fel, amelyek a saúverina hivatalak rendjében

birtontikait nyújtották: az alaki törvénym akkor még
a törvénymhöz két egymánságú saúverin törzsojára
egymákt igazoló saúverin és ezenmaiba fűződő esetek
minyében teljesedett ki.

Hazai szabam az 1881. LXVI. tc. a minisz
terelnöki ellenjegyzés mellett rendeltő és kihirdető
Király garantiajára helyezti át az alaki törvénym
s meghívásuk országos jogoldalú bejelentésével,
mint a Király a törvénym bevezetésében az országos
alkotmányos műve mellett nyújt, ⁷²⁻ amikor, haaz
a törvénym rendeltő és kihirdető Király alkotmány
szervise, törvénymhöz minősített törzsojára által
viszonozan megállapítatuk. ⁷³⁻

A Király által kiírva, a Barnikor elmar
tott miniszterek ellenjegyzése viszont csupán az iga
zi parlamentarizmus helyes funkcionálása mellett,
a jogi és politikai felelőségi érvényesülést lehűtő
decső témavezetés előfertőzök funkcionájára esetben
Kipus Kormány alkotmánybirtorítékkel.

Osszefoglalás.

A törvénym kihirdetési jognak irattójai fizlódése

az üdöles evazánnal alatt a "Körükön" megtoldóköveken halad át.

Az 1868. III. t.c. irott jogforrás alakjában foglalkozott és növelte azzal a jogi helyzetük a kiengesítéssel, amely 1867-ig szokásjogilag kialakultt, — a cancapontát minősítette az országgyűlés jelentőségenek a tövénymihirdetés Körül.

Az 1869. IV. t.c. 19. §. a tövénymek rendelete hirdetésére építő fel az alaki tövénym kúrserintását, s enel a jogbiztonságukat egész legerősebb alapjait rakkia le.

De 1881. LXVI. t.c. meghinteti az országgyűlésnek a királyival egyenrangú szerepét a tövénymihirdetés Körül, s visszahallítja a király. XVIII. század előtti egységes tövénymihirdetés jogát de az időitől régi garanciaikkal nélkül. (8. 96-97.)

1848-tól kezdődőleg a hirdetés Körül a miniszteri ellenegyzés — ez azonban a régi (incim-telus) jogi biztosíték (sanctio perfecta) helyett már csak a "miniszteri következményekkel jár" (sanctio imperfecta).

A szentesítés ei kihirdetés határideje.

A tövénymeknek az 1881. LXVI. t.c.-ben szabályozott új kihirdetési módja miatt a kerdezői szabályozás törvények, hogyan az országgyűlés által szentesítés céljából feltervezett országos határozat szentesítés illetében Kihirdetési milyen időhatáron belül fogalmazható?

1848 előtti jogunkban nem volt még a lehetősége annak, hogy a király a tövénym szentesítését a hirdetését halogassa, mert az ügynökszen azzal azzal azzal alkotott tövénymek egyszerűen és egyszerre lették szentesítve a hirdetésre az országgyűlés végein. De országgyűlésnek azok a határozatai tehát, amelyek a dekrétumban szentesítve nem lettek, kiöbb már nem voltak tövénymek. Sakkba a Körükön országgyűlés az összösszejövök határozatát meghívította, s a saját többi határozataival szintén szentesítette újból feltervezette, valhatott rövid tövénym. Ez török a szabályozásnak az említések befolgyásolta az 1881. LXVI. t.c. miniszteri rendelkezésének miatt a megállapítását, hogy: "az előbbi országgyűlés határozata a Körükön országgyűlés

nem kötelen, s a már elfogadott törvénymáraslatok is, ha szentélyei és kihirdetés által Törvenyére nem emelkedtek, a következő országgyűlés lemezek jóváhagyásával újra beindulhatnak..."

Megváltorrott aromban a helyzet akkor, amikor az 1848. IV. tc. 2. §. megengedte a törvenyeknek ar országgyűlés folgama alatti szentélyt, amely engedély alapján 1868 óta állando grakorlat a törvenyeknek külön-külön szentélyei kihirdetése.

Mégis miindaddig, amíg a joghatályú kihirdetés ar országgyűlésen történik, a szentélyi és kihirdetési jog grakorlásainak időbeli korlátja a csalogs természetben rejlik. Világos ugyanis, hogy a kihirdetések meg kellett történni azon országgyűlei befolyezéséig, amely a törvénymáraslatot elfogadta, és szentélyei alá terjentette. Mert ha az alkotmány a szentélyt törvénymárasításnak fogamatosítását ar országgyűlés kivéte tenné, ezek nemnak arra jogutja, hogy ellenőrizze, vajon ar általa elfogadott határozat lett-e szentélyre, aminél parlamentáris rendben mellett eztől bí-

totték ki is vannak (fökként a miniszter felhívásig), hanem az őt illeti a szíverű elhatározás a tekintetben is, hogyan ar adott pillanatban, az összes körülmenyek meglehetősével, törvénymény valójában a törvénymáraslati előző állomásain mai áthaladt szentélyt országos határozat? Ilyen ma is Werbőczy (klöb. 7.c. 12. §) leorögei azt a következőként, hogy: "a törvénymények ... helyezni időhöz illőnek ... kell lennie", és hogy ez a követelmény jumforog-e, az a törvénymények mindenkit bonyolódásnak szíverű elbírálása alá tartozik.

Amíg ugyanis a törvénymény fejlesztendő akaratkijelölésben a törvénymáros szerep belül folytatja üjtét, addig minden csalékmenyben a törvénymárosi szíverűséget jut kifizetnire. Az 1881. LXXVI. tc.-et megelőzőleg pedig az állami szíverű alkaratkijelölés folyamata nem a királyi szentélyen, hanem a kihirdetések országgyűlési fogamatosításával zárul. De országgyűlés Kireben pedig a kihirdetés megrínik a királyi kihirdetés parancsainak egyszerű fogamatosítása lenne, hanem ar országgyűlés

~~Törvénys legi forandri-jainak az törvényműködés hatalmaiak valik működési területére. Ebben az alkotmányjogi helyzetben lehet a Király nem tehet ki magát annak, hogy a rendszertiszt kihirdetve olyan törvénnyjavaslatot rendeljen, amelynek kihirdetése már ezzel ezzel mai összetételű és politikai színezetű íjj országgyűlés részéről törvénycímű.~~

~~Az 1881. LXVI. tc. ebben a vonatkozásban is ezzel ezzel hagyja meg a rendszertiszt kihirdetési meghatározásban, elestik a rendszertiszt ezzel kihirdetés halogatásának fenti akadályai. Ezért megfontolások alomban még sűrűbb manqót ismerünk el a Király rendszertiszt erakorlátsának végső határa granaink.~~

~~Jár Jellinek Arthur ^{SD} írt vitatja, hogy: „A hár hatalozatainak jogi területe nem engedi meg annak értelemezni, hogy a parlament ezzel Körösrőben hozott hatalozata által mandatumma ezzel idejére korlátozta volna magát,” – ezzel Körvetkörteiben, a rendszertiszt törvénnyjavaslat, misz a parlamentben ki nem hirdethetik,~~

nak hatalozat, mely meghálóztatható, a mely meghálóztatás azon alakkal is mehet kiijerést, hogy a rendszertiszt javaslat kihirdetése megtagadható... „Középünkhéz értelemben/- az 1868. III. tc. által törvénylebe iktatott regei erakorlátra célra/ a Koronát a Törvényműködés Körül a sanctio joga illeti meg, misz pedig korlátlansúl olyan értelemben, hogy a korlátlansúl sanctioval a korlátlansúl veto nél szemközt. Ez utóbbit jog korlátorája csak ezzel irányban volt elérhető”, t. i. hogy a kihirdetés a parlament jogát keverze... „A rendszertiszt törvényművel szemben, – mondja tovább Jellinek – misz van adva a parlamentnek arra a jogra, hogy a törvénymű kihirdessé. Ez történik a napirendre való kitürei által, a napirend meghatalozásában pedig a hár korlátlansúl jogkörrel leír.” ~~Jellinek Péter~~ Rendszertiszt operatív törvénymű a Koronával.

Bár Jellinek megalapította végső Körülkortettsében hagyta, indokolása mégis túlloz a célon. A parlamenti művek minden előrehívás során kiárusva kell lenni annak, hogy a

korott határozatok fennartásának körébe bár - eredményehez képest határozatainak újabb, mikor újra felvethető legyen. Ereklyé Törvén ariszt jogformárok keletkezésének ismertetése kapcsán arra a következtetésre jött, ha az országgyűlés kit hárva ezzel bizonyos kerülesek működési szabályozásában megengedett, vagyis, ha ezzel bizonyos törvénnyjavaslatot mind a kit hár el fogadott, - akkor a kit hár a megengesített tartalmán, illetve a törvénnyjavaslaton sem körös elhatározásral, sem külön-külön minden jogontra váltottatni, a megengesztelt tehát mindenkit hárát kötelezi megpedig minden daddig, mielőtt az uralkodó a sérítést akar kifizetetten akár haláloslagban meg nem tapadta.⁵⁾

De amennyire szükséges tenni a parlamenti műnka rendje a kapkodás kizáráról, ebben mindenre szükséges, hogy a törvénnyhorai törvénnyök meghozott határozataikhoz kötése ne valyké a törvénnyhorai egyik törvénnyésem olyan béklyóval, mely lehetetlenné tenné részük a viszonyuk időhőben beállott valtozásainak sajnos merlegelését, emmek

25 129.

megfontolás alá vételit.

Ezeknek a szempontoknak merlegelésével kell tehát megállapítaniuk, attól, hogy mitben illeszkedik a hárnak a saját meghozott határozatahoz kötöttsége, s mikor oldódik fel ez a kötöttség?

A képrislói hárzabálóknak ar a rendelkezés, hogy: a hár által előzetett üldözési vagy javaslat, - akár törvénny alkotását célolta, akár nem, - ugyanabban ar ülésükben tanácskozás alá többi nem kerülhet (162. §) - arra enged következtetni, hogy a hár enyében a folyó ülésük tartamára köti magát meghozott határozatahoz. Ilyen ar. ülésükkel a fogorodásnak is voltakippen ar ar alapjondolata, hogy minden ülésük zárt műnkeidőt kípez, s minden ülésükkel a hár műnkeja újra kezdődik; a megkerülött műnkek ar új ülésükben nem folytatható, ar előző ülésükben be van fizetett műnka ar új ülésükben előbbi részről kezdendő.⁶⁾ Ez a szabály oromban

kifizetettnek csak a házon belül érvényes, azon kívül szerint a miniszteriünnel a szentesített ház egymásközötti viszonyában nem (219. §.) törvénycikköl függetlenül kepezni.

Miután tehát jogi akadályt annak hozza, hogy az előző ülésnélképpen hozott határozatit - meghálóztatása - az ülésreakra szorított említésekkel törvénnyel alkotását célolta az, akár nem, - a következő ülésnélképpen megvalósítja mindenhol, amikor a hajatalozat jogi természetét a másik ház akaratának horzájánálra meg nem változtatja, a hajatalozatot országos határozattal nem emeli. Ugyanakkor az országos határozat, bárha más királyi szentélyt elő terveztetted, újabb országos határozattal meghálóztatható, mindenhol, amikor annak jogi természetét a királyi szentélytől kihirdeteti horzájánálra nem módosította, az országos határozatot törvénnyel nem emelte.

Maga a szentélytől a változást nem idézi elő, mert a szentély önmagához követhető nem bír, jogi hatalmát sem kiüríti, ami a törvénynél használati szabálytól belül nem idő elő.⁵³ Az országgyűlés arrol nem is számít elő tudomást, miután kihirdetni kepezni, illetőleg az 1881. LXXVI.

Amikor ez még nem történt, a határozat meghálóztatása - az ülésreakra szorított említésekkel törvénycikkől eltekintve, - jogilap még van engedve, de amint a meghálóztatott határozatot a másik házra, vagy az országgyűlés a királytól közölte, a meghálóztatott határozatot az irtésettel fel további elhatározásainak alapján nem veheti. -

A szentélyek és kihirdetések végső időhosszára, - a tradicionális alkalmankodás, az így országgyűlés meghallgatása. Kivéve mégis, ha különleges indokok (pl. nemzetközi származékok) a halasztást indokolták ezt szükséges tenni.

De a törvénycikk a következő országgyűlés meghallgatásán előtti szentélytől kihirdetéséig a feltérjentő országgyűlés ülésnélképpen való tekintet miatt aggálytalanul elhárultatható. Emellett az inkább célszerűbb szempontok miatt igazodó kezdetnek miteti kezelni törvénynél a legelégőbb biztosíték a miniszterelnök felelőssége.

x x

* * *

Az alkotmányok demokratizálásával kapcsolatban a tövingszenesítési és kihirdetési jelen-tsövébeli viszonya megváltozott, súlyosan juk kölcsönösen attólólott. A kihirdetési jog több mint előteribe. A kihirdetési pedig a formalitás-lás útján halad, s a törvlegények által elég-qi bátorított alkotmányellenőri szempontuk helyett inkább a jogbíróság föszempontjához igazodik.

Sok minden vált szeméink előtt viszszatérő látszattá, amit csak filumboroltó előtt is hússba, verbe és lilekbe markoló lemezeink tekintetük!

A több interminci változunk (halálosnak!), s ha igaz is, haq tempora mutantur, et nos mutantur in illis, (az idők változásai val változunk mi is), ^{de} míg az eggyel és nemrét töltünk elemi bennje nincsnek felmenükben s problemainkban, s működésünk áteleinek és átervezések meglétek tövinyenői maradnak.

